

СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ ІЗ МІЖНАРОДНИМИ ІНСТИТУЦІЯМИ РЕГУЛЮВАННЯ СВІТОВОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО РИНКУ

Псьота Тетяна Володимирівна

студентка 4 курсу

факультету міжнародних економічних

відносин та туристичного бізнесу

Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна

psiota.tatyana@yandex.ua

Питання контролю інвестиційного ринку є надзвичайно важливим із погляду на глобалізаційні процеси в міжнародних відносинах та активізацію транскордонних потоків капіталу. Так, наявність міжнародних організацій з регулювання міжнародного інвестиційного ринку сприяє більш ефективній взаємодії міжнародних інвесторів із реципієнтами інвестицій, а також виступає регулятором у правовій площині, тим самим будучи гарантом безпеки інвестування.

Інституціями, що здійснюють регулювання інвестиційного ринку на міжнародній арені, є Міжнародний валютний фонд (МВФ), організації групи Світового банку, а також Світова організація торгівлі (СОТ), Організація економічного співробітництва та розвитку, Економічна та соціальна рада ООН.

Необхідно зазначити, що найпершим нормативно-правовим актом у сфері міжнародного інвестиційного регулювання була Угода про Міжнародний валютний фонд (МВФ), що вступила в силу у 1945 році. Хоча до основних функцій даної фінансової установи не належить прямий нагляд за інвестиційними відносинами у світі, саме із заснуванням МВФ було покладено початок контролю багатостороннього інвестування.

У свою чергу, група Світового банку є найвпливовішою інституцією, в статутні цілі яких входить контроль інвестиційних потоків. До її складу входять Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР), Міжнародна фінансова корпорація (МФК), Міжнародна асоціація розвитку (МАР), Міжнародний центр

з урегулювання інвестиційних спорів (МЦУІС), Багатостороння агенція з гарантій інвестицій (БАГІ).

Основною метою МБРР у сфері регулювання процесів міжнародного інвестування являється заохочення прямих іноземних та приватних інвестицій у країни шляхом надання гарантій або участі в позиках приватних кредиторів. Дана ціль закріплена у статуті організації, що є нормативною базою її діяльності. У свою чергу, головна функція Міжнародної фінансової корпорації – це заохочення приватних інвестицій у розвинені країни з високорентабельними підприємствами, а також інвестування в акціонерний капітал технологічних промисловостей із перепродажем їхніх акцій приватним інвесторам [1, с. 32-35]. Цілі Міжнародної асоціації розвитку (МАР) із урегулювання міжнародної інвестиційної діяльності носять непрямий характер та головним чином полягають у сприянні підвищенню рівня життя населення у країнах, що розвиваються, шляхом активізації внутрішнього капіталу країни та залучення приватних інвестицій з-за кордону.

Організаціями, що мають компетенції у сфері регулювання міжнародного інвестиційного ринку, є Світова організація торгівлі (СОТ) та Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) [2, с. 115-117].

Інвестиційний комітет ОЕСР та Комітет з питань фінансових ринків мають повноваження проводити багатосторонні переговори між урядами держав та сприяти укладенню дво- або багатосторонніх угод із регулювання іноземних інвестицій на їхніх територіях.

Впливовою інституцією, що здійснює контроль за потоками міжнародних інвестицій та розвитком інвестиційного ринку, є Економічна і соціальна рада ООН (ЕКОСОР), у складі якої діє Комісія з міжнародних інвестицій та Комісія з транснаціональних корпорацій. До їхньої компетенції належить обговорення глобальних проблем міжнародних економічних відносин, розроблення рекомендацій щодо політики держав-членів по відношенню до заохочення прямих іноземних інвестицій та їхньому законодавчому врегулюванню.

Таким чином, регулювання міжнародного інвестиційного ринку на глобальному рівні здійснюється вищезгаданими міжнародними організаціями та органами в їхньому складі.

Українська модель регулювання надходження інвестиційних потоків складається із зовнішніх та внутрішніх важелів контролю за інвестуванням. Із одного боку, наша країна активно співпрацює із міжнародними фінансовими організаціями. Так, Україна є членом Міжнародного валютного фонду (МВФ) та визнає Угоду про МВФ, що встановлює базові правила міжнародної інвестиційної діяльності.

Інституціями Світового банку, членом яких Україна стала у 1992 році, є Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР), Міжнародна фінансова корпорація (МФК), Міжнародна асоціація розвитку (МАР), Міжнародний центр з урегулювання інвестиційних спорів (МЦУІС), Багатостороння агенція з гарантій інвестицій (БАГІ). Пріоритетними напрямками діяльності України в даних структурних частинах Світового банку є отримання коштів на інвестиційні проекти, що є необхідною передумовою розвитку національної економіки.

Наша країна є активним учасником Світової організації торгівлі із 2008 року. На Україну поширюються умови Згоди про інвестиційні заходи, пов'язані з торгівлею, що надає їй додатковий захист у сфері інвестиційної діяльності.

Меморандум взаєморозуміння між Урядом України і Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) щодо поглиблення співробітництва, підписаний у 2014 році, став нормативно-правовим актом, що дозволяє Україні співпрацювати з ОЕСР у галузі конкуренції та питаннях інвестування, конкурентоспроможності, пов'язаних із бізнесом [3].

Не менш важливим є те, що Україна була обрана до складу Економічної і Соціальної Ради ООН (ЕКОСОР) на період 2019-2021 років. Наша країна братиме участь в обговореннях Комісії з міжнародних інвестицій, що надасть можливість заохочення прямих іноземних інвестицій до країни та обговорити

питання, пов'язані із законодавчим урегулюванням на дво- та багатосторонньому рівнях.

Ефективним інструментом інвестиційного потенціалу України стало членство в Європейському банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) у 1992 році. В Україні ЄБРР увагу приділяє особливу увагу розвитку локального ринку облігацій.

Україна також співпрацює із Європейським інвестиційним банком із часу підписання Рамкової угоди у 2005 році. Серед основних цілей, закріплених у даному документі, міститься умова про фінансування інвестиційних проєктів на території України на умовах, запропонованих ЄІБ.

Таким чином, постає необхідність у модернізації інвестиційної політики України у питанні регулювання іноземних інвестицій, а також покращення інвестиційного становища країни, враховуючи досвід світових організацій з контролю міжнародних потоків інвестицій та високорозвинених країн і міжнародних угруповань.

Список використаних джерел:

1. Private Equity and Venture Capital's Role in Catalyzing Sustainable Investment Input paper for the G-20 Sustainable Finance Study Group. *International Finance Corporation*. Washington D. C., 2018. URL: https://www.ifcamc.org/sites/amc/files/G20%20Input%20Paper_%202018.pdf (Last Accessed: 27.09.2019).
2. Навроцька Н. А. Глобалізація інвестиційного процесу. Д.: Ліра, 2014. 352 с.
3. Меморандум взаєморозуміння між Урядом України і Організацією економічного співробітництва та розвитку щодо поглиблення співробітництва: Міжнародний документ від 07 жовтня 2014 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966_003 (Дата звернення: 27.09.2019).

Науковий керівник: Лемішко Юрій Миколайович, старший викладач
кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки,
Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, канд. юрид. наук.